ایران

• سه‌شنبه ۲۹ مهر ۱۴۰۴
• ۲۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۷
• ۲۱ اکتبر ۲۰۲۵
• سال سی‌ویکم
• شماره ۸۸۶۵
• ۲۰ صفحه
• قیمت در سراسر کشور: ۱۰۰۰۰ تومان

Iran Newspaper
ISSN1027-1449
Keytitle: IRAN (Tehran)
irannewspaper.ir

رئیس جمهوری در آیین آغاز سال تحصیلی جدید دانشگاه‌ها برای عبور از وضع فعلی تأکید کرد

تکیه بر تخصص فارغ از گرایش سیاسی

۲

نقشه راه اقتصادی از اوراسیا تا آناتولی

معاون اقتصادی وزارت خارجه از رشد ۱۴درصدی صادرات به ترکیه خبر داد

کمیته ویژه اسنپ بک در سازمان تجارت ایران تشکیل شد

۴ ۸ ۱۴

رهبر معظم انقلاب در دیدار مدال‌آوران ورزشی:

تحمیل و زورگویی، معامله نیست

رئیس جمهوری آمریکا مدعی از بین بردن صنعت هسته‌ای ایران شده است؛ به همین خیال باشید

۱

دیدار قاسم الاعرجی و علی لاریجانی در تهران

پیام مشترک تهران و بغداد: تحریم راه حل نیست

مشاور امنیت ملی عراق در پاسخ به سؤال خبرنگار «ایران»:

موضوع هسته‌ای ایران باید از طریق گفت‌وگو حل شود

۲

رئیس قوه قضائیه تأکید کرد

برخورد قاطع با اشرار و تروریست‌ها

۳

در جشن همدلی مطرح شد

دولت و مجلس پیگیر جدی موضوع کالابرگ

مهاجرانی: قیمت‌ها را کنترل می‌کنیم

۶

روایت‌هایی از سبک زندگی جوانان که در سایه تحریم و تورم همچنان امیدوارند

شبانه‌های متفاوت یک جهان موازی

۱۸

گفت‌وگو با دکتر محمود گلابچی، بنیانگذار دانشگاه پارس

معماری بی هویت یغماگر آرامش انسان است

۱۵

گفت‌وگو با مدیر عامل ایدرو درباره شائبه‌های واگذاری سهام دولتی سایپا

مخالف خصوصی‌سازی نیستیم

۱۰

در آستانه روز ملی صادرات تشریح شد

مشوق‌های جدید برای تقویت صادرات

۸

رژیم صهیونیستی با تشدید حملات در غزه در حال نقض توافق پایان جنگ است

آتش روی آتش بس

۵

۳۱ حلقه فیلم دیده نشده ابراهیم خان عکاس باشی پیدا شد

سریال ناتمام رازهای کاخ گلستان

۱۶

تماشاخانه شرم‌الشیخ؟!

سید عطاءالله مهاجرانی

ترامپ پدیده است! «پدیده» چیست؟ معنای مشهور پدیده «رویداد قابل مشاهده» است، چیزی یا امری که پدید می‌آید. «پدیدارشناسی» هم از همین خانواده است. «کانت» از همین زاویه «فنومن» phenomenon را تصویری از «نومن» nomen دانست. اما در فارسی امروز، گاه وقتی می‌گوییم فلانی پدیده است، منظورمان انسانی یا امری غیر قابل پیش‌بینی، غیرمأنوس و غیرمتعارف است. انسانی که به دلیل رفتار یا سخن ویژه‌اش، ناگاه یا نگاه‌ها به سمتش خیره و دهان‌ها از تعجب باز می‌ماند. افراد سری تکان می‌دهند که پدیده است! پدیده به «امر نوظهور و بی‌مانند در گذشته» نیز معنا شده است. چنانکه فردوسی در مقدمه شاهنامه در اشاره به داستان آفرینش جهان سروده است:

پدید آمد این گنبد تیزرو
شگفتی نماینده نو به نو

آمریکا و جهان چنین پدیده شگفتی با مشخصات ترامپ را به خواب هم ندیده بود. برای همین شاهد تظاهرات مردمان آمریکا در پنجاه ایالت علیه ترامپ بودیم. می‌گویند «شاه نمی‌خواهیم!» یعنی ترامپ به جای اینکه رئیس جمهوری آمریکا باشد و بر اساس قانون عمل کند، شاه شده است و می‌خواهد اعمال اراده کند. رفتار و روش و گویش و آداب ندانی ترامپ به تمام معنی بی‌سابقه است. شبیه ترامپ، در دنیای تجارت و دلالی و سینما و مافیا و پدرخوانده بوده است. گرچه در دنیای پدرخواندگی هم شخصیت نمادین «دون کورلئونه» (با بازی مارلون براندو) را در فیلم «پدرخوانده» با ترامپ مقایسه کنید! دون کورلئونه شخصیتی با وقار و با تأمل و سنجیده و گزیده‌گوست. جنایت را در همین سبک و سیاق سامان می‌دهد. اما ترامپ مدام با عشوه و کرشمه اشاره می‌کند که قدرتمندترین و ثروتمندترین کشور دنیاست. مع‌الوصف، به نماینده امارات در شرم‌الشیخ می‌گوید «شما خیلی پول دارین ها! خیلی!» بی‌نظیر است. چگونه می‌توانیم پدیده ترامپ را بشناسیم، رفتار او را درک کنیم و واکنش یا کنش مناسب و مؤثر درباره او یا در برابر او داشته باشیم؟ در این «حسب حال» توجهم بر کنفرانس صلح شرم‌الشیخ است، کنفرانسی که ایران با پیش‌بینی و سنجش خردمندانه و منطقی و موجه در آن شرکت نکرد و بازیگر بیهوده بی‌نقش در نمایشنامه ترامپ نشد. برای کنفرانس شرم‌الشیخ تعبیر «تئاتر ترامپ» را به کار بردم. در واقع «پدیده ترامپ» از صلح در غزه «پدیده» دیگری ساخت. مانند مذاکره با ایران. در سفر نتانیاهو به آمریکا در کنفرانس خبری مشترک، ترامپ طرح صلح غزه را مطرح کرد. به نظر می‌رسد طرح صلح ترامپ اول در تل‌آویو تنظیم شده است. گفت اگر فلسطینی‌ها این طرح صلح را نپذیرند، جهنم به پا می‌کند. غزه را نابود می‌کند. فلسطینی‌ها را نابود می‌کند. به گمانم ترامپ تنها رهبر یا رئیس جمهوری در آمریکاست که برای تهدید مخالفان خود به تکرار و عاشقانه، از واژه «جهنم» استفاده می‌کند. حتی جرج بوش پسر که افغانستان و عراق را اشغال کرد، نگفت من جهنم برپا می‌کنم. این موضع ترامپ همان تاکتیک یا استراتژی «مرد دیوانه» است. همه را وحشت‌زده می‌کند تا به خواسته‌اش تن دهند. همه از او وحشت کنند که رفتاری غیر قابل پیش‌بینی و دهشتناک خواهد داشت. اگر تسلیم نشوند نابود خواهند شد. این نظریه در زمان ریچارد نیکسون، از سوی هنری کیسینجر نظریه‌پردازی شد. می‌خواستند ویتنام شمالی را به هروسیله به پای میز مذاکره بکشانند. از طریق برخی واسطه‌ها به «ویت کنگ»ها پیام دادند که «نیکسون دیوانه است، ممکن است از بمب اتمی علیه ویتنام استفاده کند.» ویتنامی‌ها مذاکرات را پذیرفتند، اما سلاح خود را بر زمین نگذاشتند. استراتژی مرد دیوانه شکست خورد. دولت وابسته ویتنام جنوبی که عامل و ابزار سلطه آمریکا بود فرو پاشید. شکست با گریز سفیر آمریکا و مدیران سازمان سیا از پشت‌بام سفارت در سایگون حالتی نمادین پیدا کرد. عکس «هوبرت ون اس» عکاس هلندی از صحنه فرار «سقوط سایگون» نام گرفت. فقط سقوط سایگون نبود. استراتژی نیکسون به عنوان مرد دیوانه سقوط کرد.

ترامپ سال‌ها پس از شکست مرد دیوانه در ویتنام و نیز شکست در افغانستان این استراتژی را درباره فلسطین تکرار کرده است. تفاوت ترامپ با جرج بوش پسر و تیم نئوکان‌های دولت بوش، شخصیت ویژه ترامپ است. هم مرد دیوانه است و هم شبیه دلال‌های پیر و سرد و گرم چشیده شوخ و مهربان می‌نماید. حرکات نمایشی مسرت‌بخش انجام می‌دهد. مزه می‌ریزد. شوخی می‌کند. می‌پیچاند. در عین حال از جهنم می‌گوید. وقتی لایه‌های مختلف رفتار و گفتار او را به دقت بررسی می‌کنیم، پیداست که دولت و لابی آیپک و نتانیاهو در تصمیم‌سازی و بلکه تصمیمی‌گیری‌های ترامپ به شیوه‌های مختلف نفوذ دارند. از جمله از طریق «کوشنر» داماد صهیونیستش و دخترش «ایوانکا» که ترامپ اعلام کرد: «آنقدر دخترم عاشق اسرائیل است که یهودی شده است.»

مشخصات مرد دیوانه دلال مدرن چیست؟ سیطره ادب و فرهنگ دلالی و زیرورو کشی و چند پهلویی حرف‌ها در سیاست. آمیختن ساحت عمومی با رسمی، شوخی با جدی. معلوم نیست چه می‌گوید. به قول اصولی‌ها «مراد جدی»اش هیچ‌گاه معلوم و مفهوم نیست. حرف‌های مبهم چند پهلو و به قول قاآنی نعل را وارونه زدن:

تا که ردّ سمّ اسبت گم کنند
ترکمانا نعل را وارونه زن

به قول ترامپ، بایست مشتری را در معامله بپیچاند. مشتری نبایست بفهمد فروشنده یا خریدار در ذهنش چه می‌گذرد. ترامپ بر خلاف اکثر رؤسای جمهوری آمریکا، نه سابقه نظامی دارد و نه سابقه سیاسی. نه ژنرال بوده است و نه فرماندار و نه سناتور. انگار از چراغ جادوی علاءالدین دودی به آسمان بلند شد و ترامپ به میانه میدان سیاست و اداره آمریکا -و چنانکه خودش باور دارد- برای اداره جهان پرتاب شد. مهم‌ترین سخن گره‌گشای او این است: «کشور را بایست همانند بیزنس اداره کرد.» پرکاربردترین واژه در فرهنگ ترامپ «معامله» است. در بیزنس هم تجربه و شیوه ترامپ نوعی بندبازی مکارانه و بهره‌گیری از فرصت‌ها، خلق فرصت‌ها، نابود کردن فرصت‌های رقیب و حذف رقیب بوده است. در کتاب «هنر معامله» برای تأسیس و ساخت اولین کازینوی خود، توضیح داده است که چه راه‌های پرپیچ و خمی رفته و چه دوز و کلک‌هایی سوار کرده است. یا بین مالکان زمین کازینو چگونه اختلاف می‌اندازد. با هر کدام به زبانی و شیوه‌ای سخن می‌گوید. کلاه این را بر می‌دارد سر آن یکی می‌گذارد. جیب یکی را می‌زند پول را توی جیب رقیبش می‌گذارد. سرانجام یک تنه مالک هتل کازینوی ترامپ- پلازا می‌شود. تصور کنید در یک معامله، طرفی می‌خواهد جنسی را بفروشد و دیگری بخرد. به ازای بهای خرید می‌خواهد جنس دیگری را تاخت بزند و طرفی که جنس را تاخت زده است همزمان می‌خواهد همان جنس را فی‌المجلس به دیگری که در صحنه حاضر است، بفروشد. ترامپ دارد این معامله را جوش می‌دهد. نماینده سه طرف ماجرا و معامله یعنی فروشنده و خریدار و نیز نماینده خریدار دوم است. همزمان می‌خواهد از خریدار دوم جنس را برای خودش بخرد. به این ماجرا ابعاد وسیع‌تری بدهید. کشورها اطراف ماجرا هستند. طرح جنگ و صلح و تجارت و افزایش یا کاهش تعرفه‌ها، کلاف سردرگمی که پدیده ترامپ، کشورها را در چنان کلاف یا «لابیرنتی» به بازی گرفته است.

این شیوه یا بازی با اوکراین و روسیه و چین و هند و ایران و فلسطین و ونزوئلا نیز تکرار شده است. کنفرانس شرم‌الشیخ نمونه درجه اولی برای شناخت پدیده پیچیده و البته مبتذل ترامپ است. در سخنرانی کنیسه اسرائیل، سران کشورها به ویژه کشورهای عربی را مسخره کرد و گفت: «حالا من که دارم می‌رم، آیا اونا هنوز هستند؟ یا سوار هواپیماهای ایرباس ۷۴۷ شان شدن و رفتن؟ فقط دوتا از رهبران فقیر مانده‌اند.» در سخنرانی شرم‌الشیخ درست مانند کارگردان یک نمایشنامه رفتار کرد. بازیگران یعنی رهبران کشورها به صف پشت سرش ایستاده‌اند. کارگردان با طنز و متلک و اهانت سخن می‌گوید. دست‌کم در تئاتر کارگردان به بازیگران اهانت نمی‌کند:

«عراق کجاست؟ خیلی نفت دارن، اما نمی‌دونن با هاش چه کار باید بکنن.»

«دوستم انگلیس کجاست؟ بیا اینجا!» استارمر آمد. گردنش را راست گرفت که لابد چند کلمه‌ای حرف می‌زند تا ترامپ از لهجه‌اش تعریف کند. اما ترامپ گفت: «برو سر جات!» و شاخ شکسته برگشت کنار دیوار.

«برخی از شماها که اینجا هستید، دوستتان ندارم، اصلاً دوستتان ندارم. من نمی‌گویم چه کسانی، خودشان می‌دانند. شما هم حدس می‌زنید.»

«امارات متحده کجاست؟ نیامده. اما روحش اینجاست.»

نمایندگان کشورهای حاضر در نمایشنامه تک‌پرده‌ای ترامپ، متن پیشنهاد صلح او و اسرائیل را امضا کردند. قرار شد مصر و ترکیه و قطر و آمریکا بر آتش‌بس نظارت کنند. اسیران زنده و مرده و اسیران فلسطینی و اجساد شهیدان فلسطینی مبادله شود. ترامپ گفت: «نتانیاهو می‌تواند جنگ غزه را ادامه دهد!» چرا چنین سخنی گفت؟ برای اینکه صلح غزه نمایشنامه و فریب بود تا گروگان‌های اسرائیلی که تبدیل به فشار سنگینی از سوی افکار عمومی در اسرائیل شده بود، آزاد شوند. حمایت بی‌چون و چرای ترامپ از نتانیاهو. موقعیت ضعیف نتانیاهو را تقویت کند. به صهیونیست‌ها که آمادگی تحمل جنگی طولانی را نداشته‌اند، پیام بدهد که آمریکا با تمام توان و امکان در کنار اسرائیل است. حتی اسلحه‌هایی را به اسرائیل می‌دهد که ترامپ هم اسم‌شان را نشنیده است! پیدا است که طرح صلح غزه در اصل پیشنهاد نتانیاهو بوده است. به محض اینکه گروگان‌ها آزاد شدند، نتانیاهو معبر رفح را بست! اعلام کرد تا تسلیم و خلع سلاح حماس جنگ ادامه دارد. ناظران بر آتش‌بس، از جمله مصر که بایست بر معبر رفح نظارت کند، سکوت کرده‌اند. غرب آسیا با دو مرد دیوانه، ترامپ و نتانیاهو که دو روی یک سکه‌اند، رویاروست. چه باید کرد؟ تسلیم مردان دیوانه شد و در تماشاخانه آنان حضور داشت؟ یا از مرد دیوانه نهراسید؟ ایران با شرکت نکردن در تماشاخانه شرم‌الشیخ نشان داد اعتباری برای استراتژی مردان دیوانه قائل نیست. همان سه گانه‌ای که به عنوان بنیان روابط خارجی و سیاست خارجی مطرح شده است «عزت، حکمت و مصلحت» همین است. آمادگی کامل کشور در برابر امور پیش‌بینی نشده، اعتماد نکردن به آمریکا و نهراسیدن از مرد دیوانه!

رهبر معظم انقلاب در دیدار مدال‌آوران ورزشی:

تحمیل و زورگویی، معامله نیست

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح دیروز در دیدار صدها نفر از قهرمانان رشته‌های مختلف ورزشی و مدال‌آوران المپیادهای علمی جهانی، این افتخارآفرینان را مظهر رشد و تجلّی قدرت ملی خواندند و تأکید کردند: شما ثابت کردید جوانان امیدآفرین ایران عزیز به عنوان «نماد ملت»، این قدرت را دارند که بر قله‌ها بایستند و ذهن‌ها و چشم‌های جهان را متوجه فضای روشن ایران کنند. ایشان همچنین با اشاره به قلدرمآبی‌ها و یاوه‌گویی‌های اخیر رئیس جمهوری آمریکا، گفتند: این شخص سعی کرد با رفتار سخیف و دروغ‌های فراوان درباره منطقه، ایران و ملت ایران، به صهیونیست‌ها روحیه داده و خود را توانا جلوه دهد اما اگر توانایی دارد، برود میلیون‌ها نفری را که در همه ایالت‌های آمریکا علیه او شعار می‌دهند آرام کند.

رهبر معظم انقلاب با ابراز خرسندی از حضور در جمع جوانان قدرتمندی که با همت و تلاش و مدال‌آوری در عرصه‌های ورزشی و علمی، ملت را شاد و جوانان را سرِشوق آوردند، گفتند: مدال‌های شما بر مدال‌های مقاطع دیگر زمانی، امتیاز مضاعفی دارد، زیرا در وضعیتی به دست آورده‌اید که دشمن در جنگ نرم، سعی می‌کند ملت را افسرده و از توانایی‌های خود غافل یا ناامید کند اما شما با ظاهر کردن توانایی و قدرت ملت، در میدان عمل، محکم‌ترین پاسخ را به او دادید. رهبر انقلاب برخی وسوسه‌ها درباره ناامیدی جوانان کشور را حرف‌های مطالعه‌نشده دانستند و تأکید کردند: ایران عزیز ما و جوانانش، «مظهر امید» هستند و باید این واقعیت مهم را درک کرد که جوان ایرانی، به شرط همت و تلاش، توانایی و مهارت رسیدن به قله‌ها را دارد؛ همچنان که شما بر قله‌های جهانی ورزشی و علمی تکیه زدید.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به پیشرفت جهشی در برخی بخش‌ها در بعد از انقلاب، افزودند: یک نمونه همین مجموعه موفقیت‌های شما در امسال است که شاید در تاریخ ورزش کشور بی‌سابقه باشد. ایشان با تجلیل از صعود نوجوانان خوش استعداد میهن به قله‌های علمی جهان، گفتند: این کارهای شما به حساب ملت ایران گذاشته می‌شود و چشم‌ها را متوجه ایران می‌کند.

رهبر انقلاب «احترام به پرچم، سجده و دعای ورزشکاران پیروز» را نماد ملت ایران خواندند و افزودند: جوانان عزیز المپیادی نیز الان یک ستاره درخشانند اماده سال بعد، به شرط ادامه تلاش، یک خورشید درخشان می‌شوند که وظیفه مسئولان در این زمینه مهم است.

ادامه در صفحه ۲

بنگاه

پنج میلیون مشارکت، ۲۰۰ همت تسهیلات؛ روایت موفقیت‌های طرح مهربانی ملی

مدیرعامل بانک ملی ایران با تأکید بر نقش طرح مهربانی در تحقق بانکداری نوین و مردم‌مدار، اظهار داشت: نگاه حاکم بر بانک ملی، نگاه رفع تکلیف نیست؛ بلکه نگاه حل مسأله و ارائه راه‌حل‌های واقعی برای بهبود کیفیت زندگی مردم است. مأموریت ما کاهش دغدغه‌های هم‌میهنان و تسهیل دسترسی آنان به خدمات مالی کارآمد و فراگیر است.

ابوالفضل نجارزاده در آیین گرامیداشت دومین سالگرد اجرای طرح مهربانی بانک ملی که باحضور مشاور رئیس‌جمهور در امور همکاری‌های اقتصادی و جمعی از مدیران ارشد بانک ملی برگزار شد، با اشاره به رشد چشمگیر شاخص‌های عملکردی این طرح، اظهار داشت: به لطف همدلی همکاران، منابع طرح مهربانی از ۳۰۰ همت فراتر رفته و تاکنون بیش از پنج میلیون و هشتصد هزار نفر از هم‌میهنان در این طرح مشارکت داشته‌اند. همچنین بیش از ۲۰۰ همت تسهیلات پرداخت شده است.

وی با تأکید بر دیجیتالی بودن کامل فرآیندها افزود: تمامی مراحل از ثبت‌نام تا پرداخت تسهیلات به‌صورت غیرحضوری و از طریق اپلیکیشن بام انجام می‌شود. این امر نشان‌دهنده توانمندی بانک در پیاده‌سازی عملی الگوی‌گذار از بانکداری سنتی به بانکداری دیجیتال است.

مدیرعامل بانک ملی ایران، طرح مهربانی ملی را حاصل یک رویکرد جمعی و برنامه‌ریزی دقیق دانست و تصریح کرد: تیم‌های تخصصی بانک با تمرکز بر نیازهای واقعی جامعه، محصولی را خلق کردند که ضمن کاهش مراجعات حضوری، موجب افزایش اعتماد عمومی و رضایتمندی مشتریان شده است. این اعتماد، سرمایه‌ای ارزشمند برای بانک ملی محسوب می‌شود که باید با جدیت از آن پاسداری کرد.

نجارزاده با اشاره به به‌روزرسانی مستمر طرح خاطرنشان کرد: طرح مهربانی، برنامه‌ای مقطعی نیست، بلکه حرکتی پایدار و پویاست که متناسب با نیازهای روز جامعه و انتظارات مشتریان توسعه می‌یابد.

وی افزود: بانک ملی با اتکا به تجربه این طرح، گام‌های مؤثری در مسیر ارائه محصولات هوشمند و خدمات مالی نوآورانه برداشته است تا نقش خود را به‌عنوان بانکی ملی، مدرن و مردم‌مدار به بهترین شکل ایفا کند.

در پایان، مدیرعامل بانک ملی ایران ضمن قدردانی از تلاش همکاران بانک و همراهی مشتریان، ابراز امیدواری کرد: سال‌های آینده، سالگرد «طرح مهربانی ملی» به‌عنوان نمادی از خدمت‌رسانی صادقانه، کارآمد و فناورانه به مردم، جشن گرفته شود. بانک ملی ایران همواره در کنار مردم و در خدمت رشد اقتصادی کشور خواهد بود.